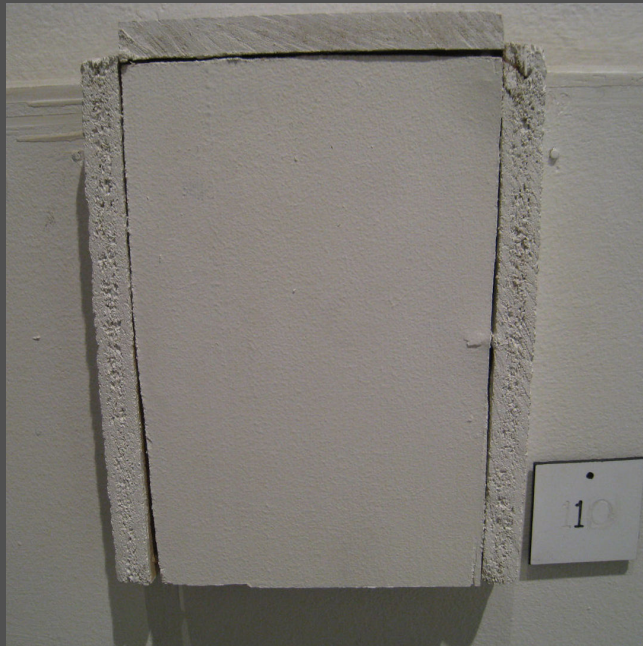

KARI ARONPURO
KIHISEVÄ TYHJÄ

NTAMO

KIHISEVÄ TYHJÄ

KARI ARONPURO

Lehmän henkäys, runoja 2008
Gathandu, runoja, 2005
Augustan tanssikenkä, sana-assemblaaseja, 2003
Mikä tahansa, runoja, 2003
Pomo:n lumo, runoja, 2000
Paon viivoja, runoja, 1998
Saa tulla, runoja, 1996
Pietas, runoja, 1994
Tasanko 967, runoja, 1991
Rihmasto, runoja, 1989
Selvää jälkeä, runoja 1864 – 1988, 1988
Kirjaimet tulevat, runoja, 1986
Merkillistä menoa, runoja, 1983
Vähäfyysikka, runoja, 1981
Galleria, proosarunoja, 1979
Kalpea aavistus verenkierrasta, runoja, 1977
Moskovan ikävä, runoja, 1973
Kiinan ja Rääkkylän runot, 1972
Ikomonyliopisto, runoja 1970
Minä viihtyy, runoja 1967
Terveudeksi, runoja 1966
Aperitiff – avoin kaupunki, kollaasiromaani 1965
Peltiset enkelit, runoja 1964

© 2010 Kari Aronpuro

ISBN 978-952-215-093-6

Kansi ja kuvat Banks L. Steppburn, taitto Make Copies

Valmistaja BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2010

ntamo

www.ntamo.net

Kari Aronpuro

KIHISEVÄ TYHJÄ

Merkitysainesta

ntamo Helsinki

KIHISEVÄ TYHJÄ

Es ist Zeit, uns zu besinnen.
SIGMUND FREUD

Ἐξάλειψον τὴν φαντασίαν.
MARKUS AURELIUS

Putting the two together is the most fun.
BRIAN MASSUMI

PIENTÄ PUHETTA

"miten menee?"

"kiitos kysymästä, olen hyvällä mielellä, entä itse?"

"mikä täällä on ollessa, kun on tottunut"

"lapset lentäneet pesästä"

"tylsää maata vasemmalla korvalla ja kuunnella
pumpun lonksutusta"

"käännä kylkeä"

"niillä oli ne kaksoiset?"

"väitelleet molemmat"

"siinä on vakaumuksellinen eurooppalainen!"

"pissis mikä pissis"

"ne oli ahtaalla sen elintasonsa kanssa"

"meni sekin yritys lihoiksi"

"se oli silloin kun Tappi* katosi ulkoavaruuteen"

"citykania odotellessa"

"sain kermaomenan itämään"

"se on helppo, lehdet puikeat, sulkasuoniset
ja väri hiirenkorvan"

"ihmeitten aika ei ole ohi"

"kannatta roiskaista vähän amarettoa joukkoon"

"ja keskellä kirkasta päivää"

"outoa, että Stockmannilta ei saa Branstonin pikkelssiä"

"eikä Cooperin marmeladia"

"vain sanoja, mutta siitä huolimatta"

"Kuusisen uudeksi tehtäväksi määrättiin kaatopaikkojen
huollon valvonta"

"kevään viisikymmentäneljä rottasodassa käytettiin warfarinia
yhdeksän tonnia"

* Tampereen Aluesäästöpankki (1857 – 1993)

"talonomistajat yritti rimpuilla maksuista"
"kun Kinemassa hylsyjä kerättiin"
"etupenkkiin, maksoi mitä maksoi"
"jää lähtee taas vapuksi"
"kannattaa jauhaa naisten palkoista"
"vähän mutta hyvää"
"silloin alettiin jo valmistautua suurten ikäluokkien tuloon
työmarkkinoille"
"kaunis pusero"
"kiitos, pengoin Indiskasta"
"voi ei, vielä kolmas puhe!"
"viivytetty arvio, pakko toistaa"
"kaikki lopettavat, Kirsikin lopetti"
"ilo vai kunnia?"
"tähän on alistuttava"
"uudessa piispassa on pikkuisen Bing Crosby"
"parempi näin"
"sillä on pronssia painonnostosta"
"no, otetaan kolmannellekin"
"näyttävä kattokruunu!"
"haastava siistiä?"
"sen voi veivata alas ja imuroida pölyt"

KIHISEVÄ TYHJÄ

Joka päivä joku, joka on vuosikausia elänyt täydellisessä pimeydessä, saa takaisin silmiensä valon. Olin 25-vuotias, rahaton ja nälkäinen. Sain hiiren ystäväkseni. Tämä tapahtui eräänä iltana, jolloin maailma riemuitsi enemmän kuin milloinkaan ennen. Toisessa maailmansodassa käytännössä ollut ihmeellinen hyönteismyrkky DDT alkaa saapua siviilimarkkinoille sotilaskäytön vähentyessä. Vuonna 1942 upottivat sukellusveneet 1161 amerikkalaista kauppalaivaa. Jos Terry Lewis eläisi, hän kääntyisi haudassaan. Ensimmäisen maailmansodan neljäntenä vuonna influenssa kulki ristiin rastiin koko maailman. En pidä muurahaisista ja inhoan erityisesti niitä jotka ovat kesämökkimme keittiön vitsauksena. Stalag Luft III:ssa, Saganissa, Saksassa, Berliinin ja Breslaun keskivälillä, oli vuoden 1943 keväällä 10.000 vangiksi joutunutta lentäjää. Sanakirja sanoo, että kaunis henkilö on sellainen, joka ”viehättää aisteja”. Nuori Hal Owens sai ikivanhan autorähjän toimimaan kuin kaksi vuotta vanhan. Uusi vihollinen on hiipinyt odottamatta keskuuteemme. Adi pani eläessään kaiken loppuun asti kirjaimellisesti likoon. Myöhäisenä aamuhetkenä heinäkuun 15. päivänä 1865 hoippui kolme murtunutta, kuolettavan väsynyttä miestä sveitsiläiseen Zermattin kylään. Neljäntuhannen vuoden ajan on lasi pitänyt puolensa meitä vastaan. Istuin kerran keväisenä iltapäivänä erään vanginvartijan kodissa lounaalla. Siitä, kuinka meidän tulisi kasvattaa lapsiamme, on puhuttu ja kirjoitettu paljon. Jokaisen ihmisen elämä syntyy sinä tuntemattomana, tietymättömänä ja huomaamattomana hetkenä, jolloin pieni, kiemurteleva siittiö tunkeutuu kypsään munasoluun. Kun Dorothy Parker löysi autostaan kaksi alligaattoria, niin hän vei ne kotiinsa ja laski ne huolellisesti kylpyammeeseensa. Kauppamatkustaja, jonka hirmumyrsky yllätti, jäi yöksi erääseen maataloon. Kuuden viime vuoden aikana opimme tehokkaasti tappamaan ja hävittämään. Pikku Lily juoksi sanalla sanoen jalat altaan. Olin äskettäin lounaalla Cornellin yliopiston ravinto-opillisen tiedekunnan ruokavaliokeittiössä. Länsimaailman teollinen muuttuminen kesti vuosisadan. Alakuloisuuden pääaiheuttaja on yltäkylläisyys. Postisiirto on kansainvälinen maksumuoto. Muutamat ystävämme sanoivat meille, että olimme hulluja, toiset, että olemme sangen urheita. Suurin lämmitystekniikan edistysaskel siitä lähtien, kun ihminen ensi kerran otti tulen käyttöön, on kuumentaminen radioaalloilla. Kaikista tuntemistani eläimistä pesukarhu

on luonteeltaan suurin filosofi. Puhelimeni soi terävästi kello kahden aikaan aamulla. Hyvin käytetty elämä on pitkä elämä. Yksilön eteenpäin pyrkivä kunnianhimo on kapitalismin elinaste. Niittoväki vaelsi varhain aamulla niitylle sanalla sanoen pussit ja leilit heiluen. Kaksikymmentä vuotta sitten otin ensimmäisen ottolapseni. Uusi lääkeaine, demeroli, on valmiina helpottamaan miljoonien ihmisten kärsimyksiä. Hans Christian Andersen ei milloinkaan pannut kynttiläänsä vakan alle. Amerikkalaiset näköradion profeetat ovat sitä mieltä, että tämä uusi keksintö tuo urheilukentän, tivolin, teatterin ja yliopiston joka kotiin. Amerikkalaisia tungeksi kaiteen äärellä heidän laivansa lähestyessä Japania. Horst ei vain tyytynyt jodlailemaan vuorilla, sunnuntaisin saimme kuulla kylän kirkossa Bachia tuutin täydeltä. Pojat ja tytöt voivat saada aikaan ihmeitä omin voimin. A kirjaimellisesti saarnasi syödessään. Eräänä päivänä sain silmäillä velton ja täysin tyytyväisen kissan sisuksia laboratoriossa. Mirri oli rauhallinen kuin kesäinen järvi. Nuori ilkimys heitti katukiven leipurin ikkunasta sisään. T tunsu kipenöivää kipua jalassaan. Uutta ja tehokasta kapitalismia rakennettaessa me liikemiehet olemme avainasemassa. Maailman nälänhätä antaa sanomalehdille otsakkeiden aiheita. Olin menossa lihakauppaan, kun huomasin ison irlantilaisen setterin seisovan oven vieressä. Minkä ihmeen takia aikuiset antavat lapsilleen lupauksia eivätkä pidä niitä? Ruotsissa on tuhansia työläisiä käsittäviä tehtaita kadonnut maan alle. Tutustuin "mister" Hayfordiin v. 1920 ollessani erään ranskalaisen kauppayhtiön palveluksessa. Hänen tätinsä tunnettiin Clevelandissa ruumiinavauksen uranuurtajana. Suurin sodanjälkeinen myyntikamppailu, jyrisevä, kerta kaikkiaan hillitön meteli pyörii parhaillaan erään ylellisyyksesineen ympärillä, joka sekin pyörii – pallokärkisen täytekynän. Kun olin nuori ja miellyttävä, oli minulla pieni poika, joka kieltäytyi harjoittelemasta pianonsoittoa. Avioerotilasto todistaa, että avioliitto koettelee rakkautta sangen ankarasti. Venäjän keisarinna Katariina Suuri ei koskaan menettänyt rakastumiskykyään Tarina saa alkunsa päästäisen kuolemasta. Me elämme yhä tieteiden aikakauden aamuruskossa, ja valon vahvistuessa voimme yhä selvemmin havaita Luojan ajattelujälkiä maailmassa. Kissoja ei voi komennella. Kokonainen mielenkiinnon maailma keskittyy sanaan "ilma". Päätös atomipommin käyttämisestä Japania vastaan oli vakavimpia, mitä Yhdysvaltain hallitus on milloinkaan joutunut tekemään. Vasta joitakin vuosia sitten sai Amerikan kansa ensi kerran perehtyä merkilliseen laitteeseen, joka avasi oven automaattisesti. Kun olen alakuloinen, teen pitkiä kävelyretkiä ja koetan päästä omaa

KIHISEVÄ TYHJÄ on Kari Aronpuron 21. runokokoelma.

Edellinen kokoelma: *LEHMÄN HENKÄYS* (Tammi 2008)

Lehmän henkäys on vähintään yksi parhaista Aronpuron teoksista, ja jos vuonna 2008 julkaistiin suomeksi sitä parempi kirja, en ole sitä lukenut.

Taneli Viljanen / Nuori Voima

Kokoelmaa ei voi kuin ihastella ja ihmetellä, runoilijaa kiitellä. Runo kietoo lukijan hellän lujasti säteilevään syleilyynsä.

Martti Saurama / Demari

Aronpuron runous on leikkisää ja älykäästä, yllättävä pohjamateriaali, tehokkaat rinnastukset, taiturimaiset sanaleikit, tyyllilajien vaihtelu ja erilaiset pastissit tekevät lukemisesta seikkailun ja löytöretken.

Raija Hakala / Pohjolan Sanomat

Lähivuosina on ilmestynyt tuskin kahta tai kolmea runoteosta, kokeellista tai muuta, jotka ylttäisivät kokonaisuuksina Aronpuron uusimman tasolle.

Vesa Haapala / Tuli ja Savu

